

Anteckningar

Närvarande

Arjeta Ahmeti, Ale

Valmira Fazliu, Alingsås

Helena Villar, Göteborgs Stad

Kristina Rosengren, Kungsbacka

Maria Bernesjö, Kungälv

Nian Ali, Lerum

Mai Lundell, Lilla Edet

Jennie Fidler, Mölndal

Izla Garis, Mölndal

Enas Kamal Fahmee, Stenungsund

Anna Österlund, Tjörn

Ines Hadzic, Öckerö

Susanne Eriksson, Arbetsförmedlingen

Eva Hallberg, Arbetsförmedlingen

Daniel Uddling, Länsstyrelsen

Marie Lindgren, Migrationsverket

Jeanette Olsson, FoU, GR

Patrick Gruczkun, GR

Natalja Lipovskaja Nilsson, GR

EJ närvarande

Maud Willardsson Engström, Göteborgs Stad

Ragnhild Ekelund, Göteborgs Stad

Anna-Lena Wallin, Härryda

Eva Ahlstedt, Partille

Glenn Holmskog, Arbetsförmedlingen

1. Inledning

Alla hälsas välkomna och en genomgång av dagordningen görs. Presentation av ny deltagare i nätverket från Lerum, Nian Ali.

2. Nuläge i kommunerna

Följande togs upp om målgruppen ukrainare

- I en kommun bor ukrainarna fortfarande i kollektivt boende. 31 hushåll behöver omplaceras i november eftersom dagens boende kommer inte godkännas. Man upplever sig ligga sent i planeringen här.
- En kommun har börjat få socialtjänstären om akutplaceringar pga psykisk ohälsa från målgruppen.
- En annan kommun påbörjade arbetet med att planera bostadsutbudet för ukrainare för ca 1 år sedan och är i fas med planeringen. De får väldigt många frågor från skyddsbehövande – stor oro som de behöver ta om hand. Saknas en hel del information.
- Från en annan kommun hör vi att de lagt mycket tid de senaste veckorna på att kartlägga vilka som bor i kommunen från målgruppen.
- I flera kommuner är civilsamhället fortsatt aktivt med att hjälpa ukrainarna. Därifrån har kommunen också kunnat få in information när något inte fungerar och ökat stöd behövs.
- En kommun har redan börjat rekrytera ny socialsekreterare för att hantera behovet av stöd som förväntas uppstå kring handläggning av ärenden under hösten. Här finns det oro bland personalen kring sommarledigheterna.

Kontraktstider bostäder

- Kommuner gör olika när det kommer till kontrakt för bostäder.
- Stenungssund tänker på 2års perspektiv
- Mölndal 2år i temporära bostäder, efter det möjlighet att få intern referenslägenhet där man kan bo i 6mån – 1år och efter det ta över kontraktet. Här prioriteras ex. barnfamiljer. Man hamnar i en priorordning.
- Kungälv 2år för ensamhushåll och 4 år för familjer, efter detta görs bedömning av socialtjänsten. Man har tidigare arbetat med bo-skola.
- Lerum har två år. Många får egna lägenheter, en del i egna kommunen andra på annan plats.
- Kungsbacka beskriver hur man arbetar systematiskt och intensivt med att stötta till eget boende och ser gott resultat med detta utifrån att tidigare sett stora utmaningar här. De boende som hittar bostad gör det såväl inom kommunen som på andra håll. Man informerar om möjligheten att söka bostad i hela Sverige. Samtidigt ser man att flera inte sköter sitt boende på ett adekvat sätt och vid utflytt får fakturor för ”onormalt slitage”.
- En stor utmaning är för stora familjer att hitta adekvata bostäder.
- Göteborg stad 4år för ensamstående och 5 år för barnfamiljer. I praktiken är det längre eftersom man först kommer till ett kollektivt mellan-boende för att hinna hitta en matchande lägenhet och köpa möbler. På detta mellan-boende kan man bo upp till 6mån. Från start skrivs man in på Boplats och man får stöttning av boendecoach.

- Öckerö har 2 år. Efter den tiden hittar familjerna oftast bostad i andra kommuner. Finns nästan inga lägenheter i kommunen, det som finns är kortfristiga rivningskontrakt. Det som kan gå är att vissa singelhushåll kan hyra in sig hos privat hyresvärd. Nästan alla ukrainare placeras hos privata hyresvärdar som skriver kontrakt mellan hyresvärd och kommun direkt.
- Alingsås arbetar med andrahandskontrakt som sedan efter 1år tas över av de boende om allt fungerar. Man har inte haft så stora boendutmaningar utan kunnat fokusera mer på andra frågor. Har även en del kollektiva boende samt mellan-boenden i väntan på lägenhet.
- Kungsbacka har 2årskontrakt för alla.
- I Härryda är en utmaning att de lägenheter som finns är nybyggda med höga hyror.

Anvisningar

- Kommunerna har över lag fått få anvisningar under första delen av året. En kommun har tagit emot 3 anvisningar, har 3 till på gång av ett kommuntal på över 60.
- Nu har Migrationsverket börjat igen med anvisningsresorna så det finns förväntningar på att kvotmottagandet ska komma igång igen.
- En kommun står i övervägande om att stänga ner sitt sista kollektivboende. Här finns det även planer på eventuella organisatoriska förväntningar, mycket oklarhet för personalen.
- Flera kommuner aviserar planer på organisatoriska förändringar givet det låga mottagandet.

Under mötet har nätverket pratat om individbaserad systematisk uppföljning, ISU.

ISU handlar om att beskriva och mäta brukares behov, insatser och resultat för att sedan sammanställa dem på gruppnivå i syfte att analysera och utveckla verksamheten. ISU ger kunskap för verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete. Hur arbetar olika kommuner med ISU för nyanlända? Finns det exempel i nätverket?

Erfarenheter av arbete med ISU

- En del kommuner har ej arbetat med detta men är gärna med på informationsträffar om det.
- Andra kommuner arbetar med detta och följer upp kvot, ABO och skyddsbehövande. Ex genom en E-tjänst med uppföljningsfrågor. Man arbetar nu med att testa den.
- Andra kommuner arbetar med uppföljning men med annan metodik än ISU.
- En mindre kommun beskriver att man givet det låga antalet individer haft stora möjligheter att på individbasis ha koll och följa upp.

- En annan kommun ska påbörja arbeta utifrån ISU med nyanlända, särskilt för att kartlägga vilket stöd som är verksamt under första året i Sverige och vilket stöd olika målgrupper behöver. Det man vill är att kunna följa förflyttningen inom olika områden. Man har ännu inte bestämt vad exakt det är man ska mäta mer systematiskt.
- En risk är att många olika aktörer gör sina egna uppföljningar och att det går in i varandra, bra om man kan fånga in helheten och samverka om detta.
- En kommun beskriver hur de nyanlända tidigt, så fort man får personnummer, skrivs in och får kontakt med en arbetsmarknadssekreterare.

3. Omvärldsbevakning

Migrationsverket

Marie Lindgren, regional expert, delar aktuell information från Migrationsverket och deltar via länk. PP bilder bifogas.

3400 ukrainare har sökt skydd under 2024. 65.200 sedan krigets start. 38.600 är idag inskrivna enligt massflyktsdirektivet. Prognosen för 2024 är 8.000

Signaler från EU om nya riktlinjer för ukrainare redan från juni. Det betyder att folkbokföringsmöjligheten kommer redan i juni och ej i november. Om EU fattar detta beslut kommer ca 30.000 personer kunna folkbokföra sig i samband med att EU fattar detta beslut. De kommer då ha rättighet till alla förmåner i socialförsäkringssystemet. Då skrivs man ut från LMA och då kommer det ske anvisningar till kommunerna. Migrationsverket arbetar just nu med frågan. De som är EBO idag kommer även fortsatt vara EBO.

Hur påverkar detta schablonersättningen? – Om de anvisas så omfattas de av samma regler som kvot och nyanlända. Där får vi nya regler 1 juli – mer information finns i bildspelet.

Om EU fattar detta beslut kommer dessa regler gälla och tillgången till socialförsäkringssystemet kommer ej att begränsas igen 1 november.

Detta väcker många frågor hos kommunerna. All information som presenteras idag är nulägesinfo. Vi håller oss uppdaterade.

Den 10 juni kommer mer information från SKR och Regeringskansliet. Det rekommenderas att ta del av den.

Migrationsverket har inte i sin omvärldsbevakning sett att de nya EU-reglerna kommer påverka ukrainares flytt mellan EU-länderna. Detta är dock en fråga vi bör följa ifall vi kan se trender här som påverkar Sverige.

Nu finns beslut om vidarebosättning. 2/3 ska vara kvinnor, flickor och HBTQI personer. Huvudsakligen kongoleser och sydsudanesiser förväntas komma. Delegationsresor sker till Uganda och Tanzania under vår/sommar. Ytterligare tre resor under hösten.

I år har 25 personer överförts och ytterligare 98 har fått beslut om anvisning. Sannolikt kommer de flesta anvisningar ske under senhösten.

Bifogas PP bilder om ny indexerad schablonersättning (denna ersättning kommer alltså att kontinuerligt räknas upp) samt andra nya regler kring ersättningar.

Länsstyrelsen

Daniel Uddling, utvecklare, delar aktuell information från Länsstyrelsen. PP bilder bifogas.

Regeringen har gett Migrationsverket i uppdrag att ta fram nya länstal för anvisning av nyanlända under 2024. Det innebär att Länsstyrelsen kommer att behöva besluta om nya kommunal för 2024.

Bakgrunden till uppdraget att ta fram nya länstal är att en majoritet av gruppen skyddsbehövande enligt massflyktsdirektivet väntas kunna folkbokföra sig under 2024, och de som bor i kommunala boenden enligt LMA väntas anvisas enligt bosättningslagen vilket ställer krav på högre läns- och kommunal.

Det finns två möjliga scenarier för folkbokföring av skyddsbehövande:

- Lagförslagen i [lagrådsremissen *Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd*](#) beslutas. En stor majoritet av målgruppen kan då folkbokföra sig mellan den 1–30 november 2024.
- EU beslutar om en förlängning av massflyktsdirektivet med ett fjärde år. Då kan en stor majoritet av målgruppen folkbokföra sig redan innan den 1 november enligt nuvarande folkbokföringsregelverk. Enligt dagens folkbokföringslag kan skyddsbehövande folkbokföras när de kan antas vistas i landet i mer än tre år med uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet.

Utifrån en samlad bedömning av den information Länsstyrelsen har är det sannolikt att EU avser att förlänga massflyktsdirektivet, möjligen redan under sommaren. Det skulle innebära att folkbokföring kan bli aktuell mycket tidigare än 1 november för en stor del av målgruppen utifrån nuvarande regelverk för folkbokföring.

Intentionen från regeringen är att de skyddsbehövande som blivit anvisade till kommunala boenden enligt LMA ska kunna bo kvar i samma kommun efter att också ha anvisats dit enligt bosättningslagen. Bosättningsregelverken möjliggör inte detta idag, men förutsatt att regeringen fattar de beslut som krävs kan anvisning enligt bosättningslagen bli möjlig i samband med att målgruppen börjar folkbokföras. Detta ställer också krav på att nya, högre kommunal är beslutade.

Länsstyrelsen vill därför informera om att ett beslut om nya kommunal för 2024 kan komma att fattas snart, med kort varsel och avvika från ordinarie kommunalsprocess.

Länsstyrelsen kommer tillsammans med Migrationsverket, Statens servicecenter och Arbetsförmedlingen att bjuda in till två lunchmöten för att informera om detta framöver. Inbjudan skickas separat.

Lunchmöte 2024-05-31 kl: 12:15-13.00

Lunchmöte 2024-06-18 kl: 12:15-13.00

SKR kommer också att informera om mottagandet av ukrainare framöver på en webbsändning den 10 juni kl 13:45-15:00:

[Information om mottagandet framåt av ukrainare i Sverige | SKR](#)

Kalendarium:

- Lunchmöte 31maj 12:15 – 13:15 kring det eventuella EU beslutet kring folkbokföring. Länsstyrelsen, Statens servicecenter, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen – kallelse kommer
- 10 juni SKR information om mottagandet framåt av ukrainare – länk i PP bilder
- 13-14 juni troligt EU-beslut om att förlänga MFD
- Troligt revidering av bosättningsförordningen i slutet av juni
- Preliminärt förslag om nya kommunal slutet av juni
- Planerat lunchmöte 18 juni 12:15 – 13.15
- Integrationsforum 24oktober
- Temadag länder 22 november, fokus ej bestämt ännu

Det pågår just nu ett flertal statliga utredningar. I "lägesrapporten" som nätverket fått mejlledes sammanställs vad som är på gång.

Kommer bli ett nytt mål för integrationspolitiken. Se PP bilder.

Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingens medskick till kommunerna utifrån att EU eventuellt förlänger MFD:

- Det man behöver få reda på från kommunerna är hur många individer det rör sig om för att kartläggningen ska gå så smidigt som möjligt.
- Be dem som arbetar på tillfälliga tjänster eller ej jobbar att ta kontakt med Arbetsförmedlingen så fort som möjligt. På Arbetsförmedlingens hemsida finns information på ukrainska.
- Även här utmaning med att dessa förändringar väntas ske under semestern vilket gör bemanningen utmanande.
- Kommunerna och Arbetsförmedlingen behöver ha en dialog kring hur de som berörs kommer igång med etableringsersättningen och programmet så fort som möjligt.
- I en annan region hade Arbetsförmedlingen planerat för "massinskrivning" av ukrainare

4. Återkoppling från arbetsgruppen kring arbete med enkäten för gruppen som omfattas av massflyktsdirektivet

Mariya Melnyk från HUG /Help Ukraine Gothenburg/som arbetar med ukrainare i Sverige och i Ukraina medverkar. De arbetar med barn, frågor kring arbetsmarknad och integration samt psykologiskt stöd.

HUG gjorde under sitt senaste projekt en enkät som riktade sig till målgruppen som omfattas av MFD. Resultatet baseras på 300 svar. 80% som svarade var kvinnor, 73% av dem hade barn. Hälften av de som svarade bodde i Göteborg, 35% EBO.

- 69% har högskoleutbildning
- 50% får dagersättning
- Av de som jobbar är de flesta inom hotell restaurang, städ samt lager/produktion
- Bara 7% av dem som hittat jobb har gjort det via Arbetsförmedlingen, de flesta via nätverk

- Hinder för att hitta jobb är bristande språkkunskaper, brist på arbeten att söka (främst de som bor i mindre kommuner)
- Av de som inte jobbar försöker 25% förbättra sin svenska
- Svår situation på arbetsmarknaden, många har förlorat sitt jobb. Många tillfälliga /ostabila jobb.
- Bland de som svarade kunde 25% svenska på minst B1 nivå
- Barnomsorgen fungerar, de i skolålder går nästan alla i svensk skola

Reaktioner på lagförslaget, lagrådsremissen 1 - nov

- Ser positivt på möjligheten till yrkesutbildning, kortare vägar och etableringsstöd. Men en fråga om Arbetsförmedlingen kommer ha kapacitet för att möta behoven?
- En fråga även kring om det finns stöd för egenföretagare – flera är intresserade av detta.
- Fortfarande mycket oklarhet för målgruppen kring, sjukvård, tandvård och LSS /SOL
- Kommer kommunala boenden påverkas?

Jeanette Olsson, går igenom statistik om mottagande av ukrainare enligt massflyktsdirektivet i hela GR och per kommun. Jeanette berättar om arbete med enkäten och den visas och delas ut till nätverket.

Övergripande statistik presenteras - önskas sammanställning per kommun ta kontakt med Natalja eller Jeanette.

IOM gör just nu en uppföljande enkät. GR ska försöka få tag på och sammanställa detta under sommaren.

Ett tips från Jeanette är att använda AI verktyg som Chat GPT för översättning av relevant information. Notering här är att den nya gratisvarianten som heter 4o (o=omni) är på väg att rullas ut och kommer vara mycket bättre än 3.5. Sedan tidigare är betalvarianten 4 mycket bra på översättning.

5. Dialog: På vilket sätt tillämpar ni barnperspektivet i samband med mottagandet på ett strukturerat sätt? Hur kan vi stödja varandra genom att dela bästa praxis och erfarenheter från våra olika verksamhetsområden?

Hur kan vi förbereda oss inför hösten genom att utforska målgruppen?
Hur/Vilka kunskaper behöver vi inhämta om vår målgrupp? Hur kan vi samarbeta effektivt?

Samtal i gruppen om ovanstående frågor

- En av kommunerna är intresserad av denna fråga eftersom man inte tidigare arbetat strukturerat med frågan men nu ska börja göra detta

- I en annan kommun har man en del strukturer men arbetar också på att bli bättre på det. I kvotprocessen gör de detta från start. Ex om de hämtar barnfamilj är de alltid två som tar emot familjen eftersom man som förälder är så upptagen av att bli hämtad så man inte är helt förmögen att vara närvarande för barnen.
- Har inte specifika planer för barnen men i föräldrarnas plan skrivs det in specifika frågor kring barnen. Barnen träffar man som regel ej separat.
- En kommun har planer kring olika områden som hälsa och vad barnen behöver. Viktigt att fånga upp barnen, särskilt innan de kommer in i skolan. Man kan komma långt med små punktinsatser. Hade tidigare täta kontakter med förskola – skola för att undvika orosanmälningar.
- En kommun berättade om att man hade uppföljningar med föräldrarna kring hälsa, samt täta kontakter med öppen förskola och förskola. Men detta vara mer tidigare när grupperna var större.
- En kommun har genom åren haft två integrationspedagoger som arbetare bara med just barnen. Dessa tjänster finns inte kvar. Det har varit regel att prata själva med barnen tidigt. Här har man också stämt av barnens intressen och försökt hitta lämpliga aktiviteter. Handläggaren har följt med vid inskolning så förskolan /skolan har en kontakt med dem ifall det ej fungerar språkligt med föräldrarna. Många hembesök också då man får en inblick i hur det ser ut i familjen.
 - En fråga här kring finansiering av aktiviteter. Det har kommunen löst via Majblomman. Ofta har föreningarna extraskor och kunnat subventionera medverkan i aktiviteter.
 - Fritidsbanken finns också på flera ställen för att kunna låna utrustning.
- Finns också på vissa håll sommaraktiviteter. Komma ut, prova på aktiviteter för att undvika allt för mycket passivitet.
- Jeanette: GR gjorde en kartläggning för några år sedan kring nyanlända barn och deras familjer. Det som stack ut var att de mådde bra i skolan. Föräldrarna önskade föräldrastöd kring föräldraskap i Sverige. Finns flera program nu på eget språk – finns nu via ”Samhällsorienterande insatser”. Det visade sig också att rädslan var stor för socialtjänsten. En ytterligare fråga var bostäder och i de kommuner som inte kunde ordna stabilt och adekvat boende ökade andelen orosanmälningar för målgruppens barn. Denna undersökning gjordes 2017. Efter detta har barnkonventionen blivit lag vilket ställer krav på att ta in barns perspektiv.
- En kommun har haft egna föräldrastödskurser ”förälder i nytt land” men har det inte längre. Se mer om detta hos: ”Samhällsorienterande insatser”.

Hur arbetar ni som har myndighetsutövning med barnkonsekvensanalyser?

En kommun gör det vid avslagsbeslut men inte i övrigt.

- Finns en målkonflikt i en del fall där olika barns behov står emot varandra, ex ensamstående som rotat sig i en kommun, får hit syskon på anknytning och hittar ny bostad på annan plats. I liknande ärenden görs barnkonsekvensanalyser.

Nätverket vill fortsätta samtalet om tillämpningen av barnperspektivet i under hösten.

6. Övrigt

Mötestider HT-2024

Nätverket Mottagande och integration och chefsnätverket AME slås ihop

Gemensamma nätverksträffar HT-24:

6/9, 8/11 och 6/12, nätverksmöten utökas med 1 timme, kl 8:30-12:30

Öppet Hus Samhällsorientering, den 3/9 kl. 9-12

Kompetensseminarium med fokus Integration

TEAMS-träff med aktuell forskning. GR kan erbjuda detta under HT-24 för de som arbetar inom integrationsområdet. Inkom gärna med förslag på tema till GR.

Antecknat av:

Patrick Gruczkun och Natalja Lipovskaja Nilsson